

РОЩЕНКО Олена Георгіївна – доктор мистецтвознавства (2006), професор (2008), кафедра історії української і зарубіжної музики ХНУМ імені І. П. Котляревського, академік Національної академії наук вищої освіти України

Лауреат творчої премії імені Іллі Салатна «За визначний внесок у розвиток музикознавства»; нагороджена Почесною грамотою Харківської міської ради Управління культури «За багаторічну плідну працю, високий професіоналізм, вагомий особистий внесок у розвиток української культури і мистецтва»; Подякою «За багатогранний талант і яскравий мистецький хист» від Президентського фонду Л. Кучми.

Член Національної Спілки композиторів України;
Член Громадської організації «Спільнота „Музикознавці України у світовій культурі“»;
з 2009 – член експертної ради Міністерства освіти і науки України з питань проведення експертизи дисертацій з культурології та мистецтвознавства; упродовж 2011 – 2013 рр. – секретар, 2014 – 2015 – голова, з 2019 – член експертної ради.

Викладає навчальні дисципліни:

Освітній рівень «Бакалавр» – «Історія світової музичної культури» (1 і 2 курси);

Освітній рівень «Магістр» – «Методологія історичного музикознавства та методика викладання музично-історичних дисциплін у ЗВО»; «Міфооперологія» (дисципліна за вибором);

Творча аспірантура – «Структура музикознавства».

Наукові профілі, контакти

ORCID ID: ORCID 0000-0002-6048-6335

Електронна пошта:

elena.roshenko@gmail.com

Коротка біографія.

1982 р. закінчила Харківський інститут мистецтв імені

І. П. Котляревського, отримала кваліфікацію «музикознавець, викладач,

музичний критик, лектор». З 1982 – викладач, з 1988 – старший викладач ХДАК. З 1990 року – ст. викладач ХІМ імені І. П. Котляревського; з 1994 року – доцент кафедри історії музики; з 2004 – зав. кафедри історії і теорії світової та української культури; з 2008 – професор; у 2014 – 2015 рр. – зав. кафедри теорії музики. У 2016 – 2018 рр. – проректор з науково-педагогічної роботи; з 2018 по 2021 – зав. кафедри теорії і історії музики ХДАК. З 2021 р. – професор кафедри історії української та зарубіжної музики ХНУМ імені І. П. Котляревського. З 2026 – академік Національної академії наук вищої освіти України.

Під науковим керівництвом О. Г. Рощенко захистилися 23 кандидата мистецтвознавства і доктора філософії.

Проводила майстер-класи в ОНМА імені А. В. Нежданової, ХДАК, а також на замовлення громадської організації «Opera».

Веде активну лекційно-просвітницьку діяльність: провела більше 600 концертів у концертних залах Харкова.

Опонент численних кандидатських і докторських дисертацій.

Наукові досягнення. Автор понад 170 наукових публікацій

Основні публікації:

1. Рощенко О. Г. Образи-імена у міфологемному просторі вагнерівського «Тангейзера» // Музичне виконавство. Науковий вісник НМАУ. Вип.5. Кн.4. К.: НМАУ ім П.І.Чайковського, 2000. С.102-110.
2. Рощенко О. Г. «Der Freischutz» – музично-драматичний двійник «Der fliegende Hollander» // Проблеми загальної і професійної педагогіки. Зб. наук. праць. Харків: Каравелла, 2000. С. 50–61.
3. Рощенко О. Г. Художнє буття міфологеми Повелителя мертвого воїнства у творчості Вагнера // Культура України. Зб. наук. праць. Вип. 9. Харків: ХДАК, 2001. С. 113–124.
4. Рощенко О. Г. Роман Фелікса Дана «Аттіла» в аспекті поствагнерівської міфотворчості // Культура України. Вип.10. Мистецтвознавство. Харків: ХДАК, 2002. С.75 – 86.
5. Рощенко О. Г. Ars longa історичного музикознавства // Pro Domo Mea. Нариси. Харків: ХДУМ ім. І. П. Котляревського, 2007. С.185 – 201. (у співавторстві з І.Л. Івановою та А.А.Мізітовою).
6. Рощенко О. Г. Обрії ренесансної рефлексії // Актуальні проблеми мистецької практики і мистецтвознавчої науки: Мистецькі обрії. Вип. 2 (11) / Інститут проблем сучасного мистецтва Академії мистецтв

- України; наук. керівник теми і головний науковий редактор І. Д. Безгін. Київ: ІПСМ АМУ; КЖД «Софія», 2009. С. 291–295.
7. Рощенко О. Г. Міфологема безумства: іконотропія *Urphänomen`a* // Проблеми взаємодії мистецтва, педагогіки та теорії і практики освіти. Зб. наук. праць. Вип. 22. Харків: ХДУМ, 2008. С. 15 – 25.
8. «*Non omnis moriar*»: Й. Гайдн – композитор-деміург // Проблеми взаємодії мистецтвознавства, педагогіки та теорії і практики освіти. Зб. наук. праць. Вип. 27. Харків, 2009. С. 9 – 24.
9. Шуман і Жан-Поль. Фрагменти життєтворчості. Методологічні пошуки // Правда фантастики і фантастика правди. Магічне «дев'ять» в історії художньої культури. Аспекти історичного музикознавства IV. Зб. наук. праць. Харків: ХДУМ, 2010. С. 170 – 182.
10. Міфологема пошуків раю у національному оперному міфі Лисенка – Старицького «Тарас Бульба» //Музичне мистецтво і культура. Науковий вісник Одеської національної музичної академії імені А.В. Нежданової. Вип. 15. Одеса: ОНМА імені А.В. Нежданової, 2012. С. 8 – 24.
11. «Всі Музи у гості будуть до нас»: кафедра історії і теорії світової та української культури // Зоряний час університету мистецтв. Нариси до 95-річчя ХНУМ імені І.П. Котляревського. Харків: Видавництво ТОВ «С.А.М.», 2012. С. 197 – 208.
12. Жанрові риси новели в опері Р. Вагнера «Летючий голандець» // Аспекти історичного музикознавства – VI. Музика і театр в історичному часі та просторі. Зб. наукових статей. Харків: ХНУМ імені І.П. Котляревського, 2013. С. 115 – 125.
13. Вергілій і Перселл //Поліфонія діалогу в постсучасній культурі. Зб. наукових праць. Київ: НАКККіМ, 2013. С. 141 – 153.
14. Поетика «Заповіту» Тараса Шевченка в опері Миколи Лисенка – Михайла Старицького «Тарас Бульба» // Часопис Національної музичної академії України імені П.І. Чайковського. Науковий журнал. № 1 (22) 2014. До 200-річчя від дня народження Тараса Григоровича Шевченка. Київ, 2014. С. 26 – 33.
15. Національний оперний міф у творі Миколи Лисенка «Тарас Бульба» // Записки наукового товариства імені Шевченка. Том CCLXVII. Праці Музикознавчої комісії. 100-річчю львівського музикознавства присвячується /Упорядник тому Оксана Гнатишин/ Львів, 2014. С.119 –143.

16. Національний оперний міф у творчості М.В. Лисенка: «Тарас Бульба» у світлі порівняльної міфології // С. Рахманінов та культура України (С.В. Рахманінов: на зламі століть). Вип. 10: Мультикультуралізм та культура України (до 140-річчя від дня народження С.В. Рахманінова). Ч.2: Наукові статті учасників X Міжнародного науково-теоретичного симпозіуму «С. Рахманінов та культура України». Харків: ФОП НОСАНЬ В.А., 2013. С. 135 – 166.

17. Теоретико-методологічні засади наукових досліджень у галузі культурології і мистецтвознавства: освітній вимір // Культура України. Серія: Культурологія: зб. наук. праць. Харків, 2017. Вип. 55. С. 316 – 318.

18. Імперативи та максими продуктивної наукової школи І. А. Котляревського. Перше слово – останнє слово // Музичне мистецтво і культура. Music art and culture. Науковий вісник. Вип. 22. Одеса: ОНМА, 2016. С. 207 – 216.

19. Пам'яті мучеників Бабиного Яру // Музика. 2016. № 4. С. 31 – 33.

20. Методологічні засади продуктивної наукової школи І. А. Котляревського // Українська музика: науковий часопис. Львів: [ЛНМА імені М. В. Лисенка], 2017. Щоквартальник. Число 2 (24). С. 75 – 82.

21. Українська симфонія пам'яті мучеників Бабиного Яру: доля автора і його твору // Культура України. Серія: Мистецтвознавство: зб. наук. праць. Харків, 2017. Вип. 56. С. 215 – 224.

22. Суперечності «нелегкої» долі «Leichte sonaten» (ор. 49) в історії бетховенознавства // Культура України. Серія: Мистецтвознавство. 2019. Вип. 63. С. 195 – 205.

23. Музикознавче акме Наталії Савицької: на шляху до музикологічної акмеології // Вісник НАКККІМ. 2019. № 2. С. 251 – 255.

24. Символіка Монсальвати і Валгалли у музичній драматургії оперного міфу Р. Вагнера «Лоенгрін» // Вісник НАКККІМ. Київ: ІДЕЯ-ПРИНТ, 2019. № 3. С. 166 – 171.

25. «Кавказ» С. Людкевича – Т. Шевченка: світова вісь українського космосу // «Кавказ» С. Людкевича – Т. Шевченка: світова вісь українського космосу // Людкевич у фокусі ХХ століття. Львів: Галицьке Музичне Товариство, 2020. С. 78 – 84. (0, 5 д.а.)

26. Віолончельна школа Георгія Авер'янова: грані артистизму // Аспекти історичного музикознавства 3б. наук. праць. Вип 23. Харків, ХНУМ імені І. П. Котляревського, 2021. С. 92 – 108.

27. Рощенко О. Г. Творча постать В. І. Сокальського як *genius loci* Харкова у *res amnis aetatis* З. Б. Юферової // Аспекти історичного музикознавства. Вип. 26. Харків: ХНУМ імені І. П. Котляревського, 2022. С. 85 – 101.

28. Рощенко О. Г. Пам'яті Т. Я. Веске: три портрети учителя вокалу у жанрі *Reminiscences* // *Проблеми взаємодії ...*. 3б. наук. праць. Харків: ХНУМ імені І. П. Котляревського. Вип. 64.. 2022. С. 7 – 23.

29. Рощенко О. Г. Логіка лібретотворення «Великого Каналу. Балади Річки» – новітньої китайської великої опери // Музикознавча думка Дніпропетровщини. 3б. наук. праць. Дніпро: Грані, 2022. Вип. 23 (2, 2022). С. 89 – 101. (співавтор Чжан Юй) (1 д.а.)

30. Рощенко О. Г. «Отелло» Дж. Верді – А. Бойто як гра у шахи // Аспекти історичного музикознавства. 2022. Вип. XXIX. С. 68 – 87 (1 д.а.). (співавтор Чен Ке).

31.Рощенко О.Г. «*Shanson triste*» Анрі Дюпарка – Жана Лагора: у пошуках художньої досконалості // Аспекти історичного музикознавства – XXXIV. 2024. С. 25 – 54. (співавтор Т. В. Жаркіх) (1 д.а.)

32.Рощенко О.Г. Тембр-характер як категорія виконавської оперології // Дніпропетровська музикознавча думка. Вип. 26 (1). 2024. Дніпро: Ліра. С. 340 – 354 (співавтор Чен Ке). (1 д.а)

33.Рощенко О.Г. Великий театр – артефакт оперної культури Китаю: формування засад оперної культурології // Дніпропетровська музикознавча думка. Вип. 27 (2). 2024. Дніпро: Грані, 2024. Вип. 27 (2, 2024). С. 364 – 382. (співавтор Го Чанлу). (1 д.а.)

34.Рощенко О.Г. «Летючий Голландець» Ріхарда Вагнера: строката казка сновидінь і мандрів // Науковий вісник НМАУ імені П. І. Чайковського. Київ, 2025. Вип. 142. Історія музики: проблеми, процеси, персони. Пам'яті М.Р. Черкашиної-Губаренко. С. 49 – 62 (1, 2 д.а.).

35. Рощенко О. Г. Сакральний хронотоп «*LE NOZZE DI FIGARO*» В. А. Моцарта // Аспекти історичного музикознавства. 3б. наук. праць. Вип. 41. Харків: ХНУМ імені І. П. Котляревського, 2025. С. 35 – 50 (1 д.а.)

36. Рощенко О.Г. Логіка функціонування темброво-семантичних двійників у *commedia per musica* В. А. Моцарта «*La nozza di Figaro*» // Науковий вісник НМАУ, Вип. 145. 2026. С. 72 – 84. (1 д. а.)

37. Рощенко О.Г. Семантичні двійники у весільно-ігровому хронотопі *commedia per musica* В. А. Моцарта «La pazzo di Figaro» // Аспекти історичного музикознавства 36. наук. праць. Вип. 43. Харків, ХНУМ імені І. П. Котляревського, 2026. (1 д.а.)

38. Рощенко О.Г. Акмеологічне виконавство: категоріально-понятійний апарат, методологія дослідження // Київське музикознавство. Вип. 5. 2026. 235 –246.(Співавтор – Є. Єгоров).

39. Рощенко О. Г. *Алоїзія Вебер-Ланге – співаюча Муза Моцарта: Primadonna dell'opera* нового типу. Аспекти історичного музикознавства. Вип. 44 (XLIV). Харків, ХНУМ імені І. П. Котляревського. 2026) (співавтор Цюй Шиїн) (1 д.а.)

Розділи у колективних монографіях:

40. The wreath of romantic fragments. Dante and List // Musical art: historical and theoretical discourse : collective monograph. Lviv-Torun : Liha-Pres, 2020. P. 42 – 60. (1 д.а.) (ISBN 978-966-397-198-8) DOI <https://doi.org/10.36059/978-966-397-198-8/42-60>

41. Сакральна топоніміка у драматургії вагнерівського «Лоенгріну» (міфооперологічні студії) // Українська книга про Ріхарда Вагнера. Національна академія мистецтв України. Інститут проблем сучасного мистецтва. ІПІСМ НАМ УКРАЇНИ, 2022. С. 306 – 332.

42.Рощенко О.Г. Міфооперологія: межі і безмежжя наукового напрямку // Два століття європейської музичної освіти : колективна монографія / Гол. ред. Ігор Пилатюк. Львів : - «ГАЛИЧ-ПРЕС», 2025. С. 174-185. (розділ у колективній монографії)

Монографії:

43. Нова міфологія романтизму і музика (проблеми енциклопедичного аналізу музики). Монографія. Харків: ХНУРЕ, 2004. 288 с. (умов. друк. арк. 16,7; облік. вид. арк. 15, 5).

44. Число і ім'я у новій міфології музичного романтизму (досвід нумерологічного і ономотологічного аналізу музики). Харків: ХНУРЕ, 2007.

45.Рощенко О. Г. «Метелик» Сан Бо як національний китайський оперний міф. Монографія. Харків, 2021. 202 с. (соавтор Є Сяньвей)

Публікації у наукометричних базах Scopus, WoS :

46. Методологічні основи продуктивної наукової школи І. А. Котляревського // Вісн. Нац.акад.кер.кадрів культури і мистецтв. Київ, 2016. № 2. С. 31 – 36. ISSN2226-3209 (Print) ISSN 2409-0506 (Online) <http://journal.uran.ua/visnyknakkkim> (Web of Science).

47. [Reviews Complex of works «Teoretiko-methodological workings out and practical introduction of effective technologies of training and education of professionals in culture and art sphere»](#) // NATIONAL ACADEMY OF MANAGERIAL STAFF OF CULTURE AND ARTS HERALD. 2018 . Вип. 2. P. 337-342. <http://journal.uran.ua/visnyknakkkim> (WoS)

48. ORONYMS OF MONSALVAT AND VALHALLA IN DRAMATURGY OF WAGNER'S NEW MYTH “LOHENGRIN”// Rupkatha Journal on interdisciplinary Studios in Humanities Open Access. January, 2021, Volume 13, issu 1, P/ 1 – 13 (Scopus).

49. .Roshchenko, O., Byelik-Zolotaryova, N. The Roman catholic liturgy and its role in the composer`s missa formation //Anastasis, 2021, 8 (1), pp. 39 -50. (Scopus)

50. *Iryna Konovalova* - Kharkiv State Academy of Culture (UA), *Halyna Breslavets* - Kharkiv State Academy of Culture (UA), *Nataliia Riabukha* - Kharkiv State Academy of Culture (UA), *Iryna Polska* - Kharkiv State Academy of Culture (UA), *Vasyl Shchepak* - Kharkiv State Academy of Culture (UA), ***Olena Roshchenko*** – Kharkiv National University of Arts after I.P. Kotlyarevsky (UA).

The Evolution of World Music Pedagogy in the Information Society // Brain. Broad Research in Artificial Intelligence, and Innovation in Education, and Neuroscience. ISSN 2067 -3057.JOURNAL CONTENT.April 2025. [Vol 16, No 1 Sup1 \(2025\)](#). Special Issue 1 - Neuroscience, Artificial Intelligence, DOI: <http://dx.doi.org/10.70594/brain/16.si1> Keywords: music, music pedagogy, musical art, culture, creativity, activity, neurosociety,

51. Zinkiv I, Konovalova I, Polska I, **Roshchenko O.**, Rozhnova T. Integration of Artificial Intelligence into the Curricula of Higher Education Institutions. LatIA [Internet]. 2025 Aug. 5 [cited 2025 Aug. 18];3:300. Available from: <https://latia.ageditor.uy/index.php/latia/article/view/300> DOI: <https://doi.org/10.62486/latia2025300> (SCOPUS)

52. **Roshchenko, O.**, Govorukhina, N., Zharkikh, T., Hrytsun, Y. (2025). THE UNIVERSE OF SYMBOLIC IMAGES IN OLIVIER MESSIAEN’S EARLY VOCAL CYCLES. Yegah Müzikoloji Dergisi, 8(3), 1596-1621. <https://doi.org/10.51576/ymd.1719289> (SCOPUS)

